

AURORA BIEDT EEN INTUÏTIEVE LEEROMGEVING

Innovatieruimten als experiment

Het nieuwe gebouw Aurora is een zeer flexibel onderwijsgebouw met een modulaire opzet. Het kenmerkt zich door een open en uitnodigende uitstraling. Het transparante atrium, zo hoog als het gebouw zelf, is dé plek voor de informele bijeenkomsten en ontmoetingen. De verschillende onderwijs- en laboratoriumruimten liggen aan dit centrale hart.

Het motto van de Wageningen University & Research (WUR) ‘*To explore the potential of nature to improve the quality of life*’ vertaalde LIAG naar een duurzaam, gezond en vooral heel licht gebouw. Geen anoniem onderwijsgebouw, maar een transparant en ‘leesbaar’ gebouw dat laat zien waaraan gewerkt wordt. Het nieuwe gebouw kenmerkt zich door daglicht in alle gebruiksruimtes. Zonlicht komt op zoveel mogelijk plekken binnen. LIAG won de aanbesteding, niet alleen vanwege de flexibele ontwerpzet, maar vooral omdat het bureau het DNA van de universiteit begreep. LIAG ontwierp een gebouw voor studenten waarin ze zich prettig voelen en het bureau was ook verantwoordelijk voor het interieur. Schooldomein praat met de beide projectarchitecten Thomas Bögl en Carina Nørregaard en senior projectmanager vastgoed bij de WUR Eric van der Meer over het gebouw.

LEESBAAR GEBOUW

Thomas: “Kenmerkend zijn het overzicht en het zicht op elkaar; dit nodigt uit om elkaar te ontmoeten, te inspireren en kennis met elkaar te delen. De onderwijsruimten en practicumzalen liggen rondom het centrale atrium dat zich opent naar de campus. In het atrium zijn studie- en loungeplekken en een foodmarkt op de begane grond. Een ruime, centrale trap voert door het gebouw. Rondom deze trap, de vides en de verbindende brede bruggen is een diversiteit aan werkplekken te vinden. In totaal kent het gebouw zes bouwlagen voor onderwijs en onderzoek, een techniekverdieping op het dak en een half verdiepte fietsenkelder. Het is uiteraard ook een adaptief gebouw; bij veranderende behoeften in de toekomst kan het eenvoudig aangepast of zelfs uitgebreid worden. De ingebouwde flexibiliteit en de mogelijkheden voor nieuwe onderwijsvormen passen daarom naadloos bij de onderwijsvisie voor de toekomst, waarin blended learning, interactief en kleinschalig onderwijs centraal staan.” Eric vult aan: “Bijzonder zijn de beleving in het gebouw en de leeromgeving die gecreëerd is. Het is een gebouw waar overal daglicht aanwezig is, zelfs in de grote collegezalen. Het gebouw geeft je het gevoel alsof je buiten in de natuur bent. Wanneer je met studenten en docenten over hun ervaring praat gebruiken ze dezelfde woorden als die in ons ambitiedocument stonden: een ruim, transparant en vooral erg licht gebouw met veel fijne plekken.”

INNOVATIERUIMTEN

Eric verder: “We hebben best wel gestoeid over innovatieruimten. Docenten wilden graag de mogelijkheid hebben om hun onderwijs anders te organiseren, maar het was lastig om dat concreet te maken. Het beeld dat op tafel kwam was dat van een

“Eigenlijk biedt het hele gebouw al veel potentie tot andersoortig onderwijs en dat wilden we in de innovatieruimten nog eens extra benadrukken”

theater; je wilt een voorstelling geven, maar weet nog niet met welke attributen. Dat beeld hebben we vertaald naar het onderwijs, waarbij het de bedoeling is om de invulling experimenteel te houden. Wanneer het structureel wordt, kunnen we het ook elders in het gebouw inzetten. Zo hebben we experimentele ruimten voor vrij en practicum onderwijs. Die worden gekenmerkt door extra elektravoorzieningen, flexibele beschrijfpaneelwanden en vloerpotten waar je een extra tafel of apparatuur in kunt zetten. Eigenlijk biedt het hele gebouw al veel potentie tot andersoortig onderwijs en dat wilden we in de innovatieruimten nog eens extra benadrukken.” Thomas legt uit: “Een deel van het programma was om ruimtes te maken zonder duidelijke invulling, waar onderzoek naar het onderwijsmodel voor de toekomst gedaan wordt. Eigenlijk maak je een canvas zonder dat je er nog op schildert, maar dat je later in kunt kleuren. Zo hebben we een soort botsautootjes gemaakt, waar je op allerlei manieren op kunt zitten. In elke ruimte kan de verhouding tussen docent en studenten steeds opnieuw worden ingevuld, omdat de inrichting flexibel is.”

EXPLORING THE POTENTIAL

Carina was van het begin tot het eind betrokken bij het project; van visievorming en ontwerp tot en met de coördinatie en aansturing tijdens het hele project: “De uitdaging was dus om een intuïtief gebouw te maken, waarin alles vanzelfsprekend werkt en je als gebruiker niet hoeft na te denken over hoe je je beweegt. Om dat te bewerkstelligen hebben we bepaalde voorzieningen op een vaste plek gelegd, zoals de pantry, toiletten en de grote houten trap, die je nadat je binnen komt vanzelfsprekend neemt. Alles is open en met elkaar verbonden. Met het atrium als centrale plek, waar je altijd terugkomt en van waaruit je je kunt oriënteren.” Eric knikt: “Het gebouw leidt ▶

PROJECTINFORMATIE

Project

Nieuwbouw Aurora Wageningen University & Research

Opdrachtgever

Wageningen University & Research (WUR)

Architect

LIAG architecten en bouwadviseurs

Aannemer

Build2Learn – Berghage Heerkens Bouwgroep
i.s.m. ULC Wageningen v.o.f.

Installaties

Halmos Adviseurs

Bouwfysica

DGMR

Constructies

Zonneveld Ingenieurs

Bouwmanagement en directievoering

LIAG architecten en bouwadviseurs

Ontwerp interieur en inrichting

LIAG architecten en bouwadviseurs

Landschap

Atelier Loos van Vliet

Bouwkosten, casco en installatie

€ 43 miljoen excl. btw

BVO

17.500 m²

Ingebruikname

September 2021

de mensen als vanzelf en het aantal mensen dat de weg vraagt is verwaarloosbaar. Het gebouw kent naast onderwijsruimten veel openbare ruimten met diverse werkplekken, die aantrekkelijk en makkelijk bereikbaar zijn. Het gebouw begon gelijk te leven toen het geopend werd en het was mooi te zien hoe het als vanzelfsprekend ingenomen werd. Het is een compact gebouw met tegelijk heel veel ruimte en dat ervaren de mensen ook. Ook logistiek en in de aansluiting met de omgeving klopt het; vanuit de fietsenkelder loop je zo het atrium in, waardoor het lijkt alsof de weg door het gebouw loopt in plaats van erlangs.”

GROENE UITSTRALING

Carina legt verder uit: “Beleving is een belangrijk aspect en daar hoort ook een ‘groene’ uitstraling bij. Levend groen vormt een belangrijk onderdeel in het interieur. In het atrium bijvoorbeeld hebben we twee bomen geplaatst. Voor de balustrades aan de studieplekken in het atrium ontwierpen we geïntegreerde plantenbakken met veel levende planten erin. De universiteit heeft zelf uitgezocht welke bomen en planten het meest geschikt zijn. Een zes verdiepingen hoge glazen gevel en het atrium, dat zich vormt door trapsgewijze verdiepte terrassen, voegen extra daglicht en maximaal uitzicht op de rest van de campus toe. Zo creëren we optimale omstandigheden voor het welzijn van de studenten. Ondanks de omvang en hoogte behoudt het gebouw de menselijke maat.

Aurora heeft ook een fijn binnenklimaat met een goede luchtkwaliteit en natuurlijk een overvloed aan daglicht. Overal is gekeken naar een natuurlijke en warme uitstraling. Onder andere door materialen te gebruiken die een beroep doen op de tastzin.”

INTEGRAAL ONTWERPEN

Aurora is ontworpen volgens het BENG-principe (Bijna Energie Neutraal Gebouw). Een behoorlijke uitdaging was om de laboratoria met alle benodigde installaties goed aan te laten sluiten. Thomas: “Integraal ontwerpen is dan ook uitermate belangrijk. Het dak ligt vol met zonnepanelen. Alle ruimtes hebben ledverlichting die wordt aangestuurd met DALI (Digital Addressing Lighting Interface). De verlichting brandt dus alleen wanneer nodig en met de vereiste intensiteit. Dit geldt verder ook voor de ventilatie met CO₂-detectie, die gekoppeld is aan het gebouwbeheerssysteem. Het gebouw is bovendien aangesloten op een WKO (Warmte Koude Opslag)-installatie, waarmee de gehele campus verbonden is. Samen met de zonnepanelen zorgt deze installatie ervoor dat Aurora BENG is. Als de toekomstige uitbreiding gebouwd wordt, kunnen we nog meer zonnepanelen plaatsen en waarschijnlijk doorschakelen naar ENG (Energie Neutraal Gebouw). Daarnaast ontwierpen we het gebouw langs de lat van een Breeam Excellent**** ambitie.”

▶ Kijk voor meer informatie op www.liag.nl.